

Απασχόληση μετά τον Κορωνοϊό: Έξι μηνύματα από την Εργάνη και πέντε προτάσεις

Μετά από 42 ημέρες πρωτοφανών περιορισμών και την επιχειρούμενη σταδιακή επιστροφή στην κανονικότητα, επιχειρείται η εξαγωγή κάποιων πρώτων συμπερασμάτων ως προς τις συνέπειες που άφησε η καραντίνα για την απασχόληση. Είναι ιδιαίτερα κρίσιμο, η συζήτηση για τις πολιτικές που θα επιτρέψουν στην οικονομία να ορθοποδήσει να αντανakλά τα στοιχεία και τα μηνύματα που αυτά εκπέμπουν. Άλλωστε, αν μάθαμε κάτι από την πανδημία αυτό είναι πως η αντίληψη των μηνυμάτων έγκαιρης προειδοποίησης είναι κλειδί για την αποτελεσματική αντιμετώπιση.

Τα στοιχεία για τις [Ροές Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα για τον Μάρτιο 2020](#), του πληροφοριακού συστήματος Εργάνη, ενώ αναμένουμε τα στοιχεία του Απριλίου, αναδεικνύουν έξι κρίσιμα μηνύματα:

Μήνυμα 1^ο: Οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν το Μάρτιο του 2020 προαναγγέλλουν τη μεγαλύτερη αύξηση ανεργίας της δεκαετίας.

Το ισοζύγιο των ροών εργασίας του Μαρτίου βρίσκεται στη μέγιστη αρνητική τιμή του από το 2001 έως σήμερα με μείον 41.903 θέσεις εργασίας, με την πραγματοποίηση 103.002 προσλήψεων και 144.905 αποχωρήσεων¹. (Δ1, Δ2). Πρόκειται για πολλαπλάσιες χαμένες θέσεις εργασίας ακόμα και σε σχέση με την 2011-2013, όταν η πολυετής κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας βρισκόταν στην κορύφωσή της.

Μήνυμα 2^ο: Κατάρρευση των εποχιακών προσλήψεων

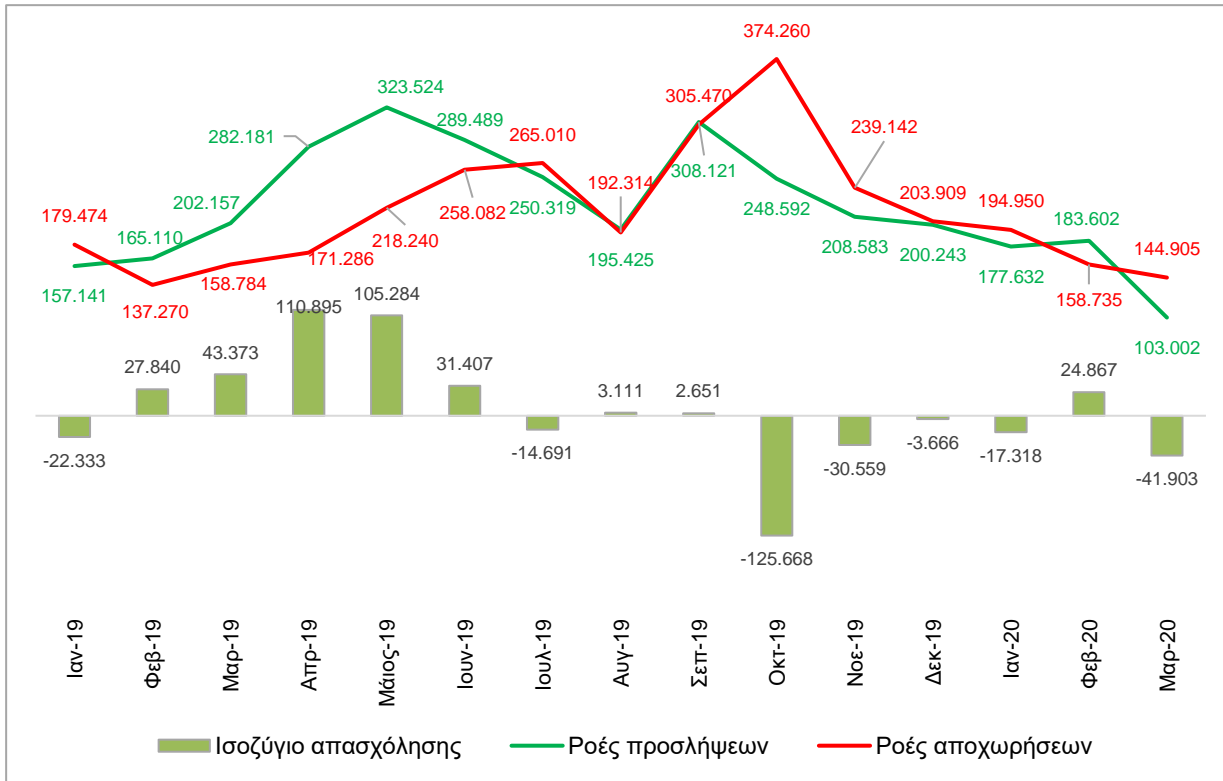
Η μεγαλύτερη μείωση στο ισοζύγιο αφορά στις προσλήψεις: μειώθηκαν κατά 49% σε σχέση με το Μάρτιο του 2019 (103.002 από 202.157), ενώ οι αποχωρήσεις μειώθηκαν κατά 8,7%, από 158.784 σε 144.905. Καθώς ο Μάρτιος σηματοδοτεί την προετοιμασία ενόψει της τουριστικής περιόδου² με τη δημιουργία μεγάλου αριθμού εποχιακών θέσεων εργασίας, αναμένεται σημαντική αυξητική τάση της ανεργίας. Η μη πραγματοποίηση αυτών των προσλήψεων θα επιβαρύνει σημαντικά την ανεργία.

¹ Δηλαδή, το άθροισμα των οικειοθελών αποχωρήσεων, των καταγγελιών και των λήξεων συμβάσεων, το οποίο εφεξής καλείται αποχωρήσεις.

² Φέτος η έναρξη της τουριστικής περιόδου αναμενόταν νωρίτερα, καθώς το Πάσχα των Καθολικών ήταν αρχές Απριλίου.

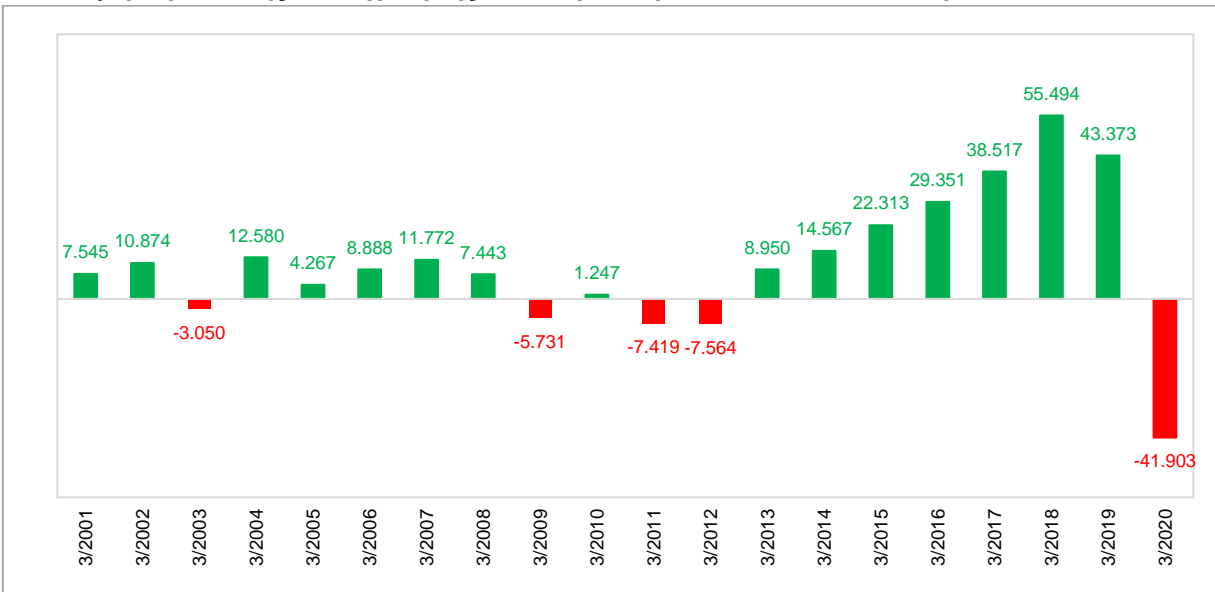
Δ1. Ροές προσλήψεων, ροές αποχωρήσεων* και ισοζύγιο μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, περίοδος 1/2019-3/2020

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ (2020), Ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, Μάρτιος 2020.

*Στις αποχωρήσεις περιλαμβάνονται: α) Αναγγελίες οικειοθελούς αποχώρησης, β) Καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου και γ) Λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου

Δ2. Ισοζύγιο μισθωτής απασχόλησης του Μαρτίου για κάθε ένα από τα έτη 2001-2020

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ (2020), Ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, Μάρτιος 2020.

Μήνυμα 3^ο: Απώλεια των θέσεων εργασίας κυρίως στις υπηρεσίες εστίασης και παροχής καταλύματος

Από τους δύο κλάδους προκύπτει αθροιστικά ένα έλλειμμα στο ισοζύγιο εργασίας σχεδόν **43.000** θέσεων, όσες περίπου είναι και οι θέσεις εργασίας που χάθηκαν στην ελληνική αγορά εργασίας τον Μάρτιο του 2020 (42.000 θέσεις, γράφημα 1). Στις υπηρεσίες εστίασης, η αναστολή της επιχειρηματικής λειτουργίας καθήλωσε τις προσλήψεις: ενώ το Μάρτιο του 2019, το ισοζύγιο εργασίας ήταν θετικό κατά 6.010 θέσεις, το Μάρτιο του 2020 ήταν αρνητικό κατά 21.919 θέσεις. Αντίστοιχα, στις υπηρεσίες παροχής καταλύματος, ήταν θετικό κατά 13.313 θέσεις το 2019, και αρνητικό κατά 1.878 θέσεις, τον Μάρτιο του 2020.

Μήνυμα 4^ο: Η παραγωγική οικονομία διατήρησε τις θέσεις εργασίας της

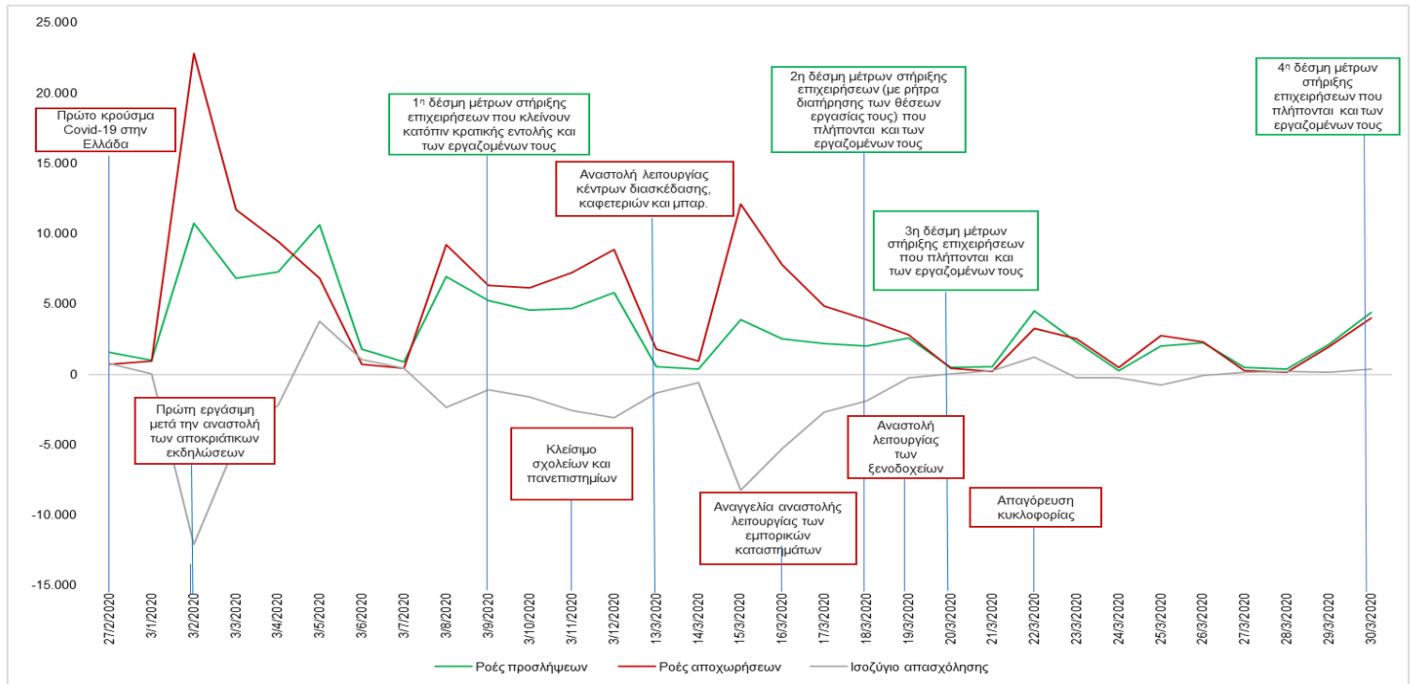
Οι παραγωγικές επιχειρήσεις στη βιομηχανία, τη μεταποίηση, την τεχνολογία, και άλλους κλάδους υψηλής και μέσης προστιθέμενης αξίας, διατήρησαν τον παραγωγικό ιστό και το ανθρώπινο δυναμικό τους. Σε αυτό βοήθησε το γεγονός πως δεν απασχολούν εποχιακό προσωπικό, αλλά μόνιμο προσωπικό μεσαίας και υψηλής εξειδίκευσης πλήρους απασχόλησης. Ωστόσο, η διατήρηση του παραγωγικού ιστού συνέβαλε και στην προστασία των θέσεων εργασίας χαμηλής εξειδίκευσης.

Μήνυμα 5^ο: Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν περιόρισαν τις απολύσεις

Μέτρα όπως η δυνατότητα τηλεργασίας, η αναστολή πληρωμής φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, η αναστολή συμβάσεων εργασίας με παράλληλη στήριξη των εργαζομένων που επλήγησαν, οι ρυθμίσεις για το προσωπικό ασφαλούς λειτουργίας, η δυνατότητα μεταφοράς προσωπικού μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου (βλ. [εδώ](#), [εδώ](#) και [εδώ](#)), και η ρήτρα διατήρησης των θέσεων εργασίας συνέβαλαν σημαντικά στην αποκλιμάκωση των απολύσεων (**Δ3**).

Δ3. Οι ημερήσιες ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (Μάρτιος 2020)

Πηγή: Επεξεργασία ΣΕΒ των στοιχείων από ΕΡΓΑΝΗ (2020), Ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, Μάρτιος 2020.

Μήνυμα 6^ο: Η αντιμετώπιση κρίσεων αναδιατάσσει και δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας

Είναι αξιοσημείωτο ότι παρά την αρνητική συνολική εικόνα, το Μάρτιο 2020, δύο κλάδοι εμφανίζονται με το πλέον θετικό ισοζύγιο προσλήψεων-αποχωρήσεων: είναι η Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα (+1.115 θέσεις) και οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας (+393 θέσεις), δηλαδή δύο κλάδοι που βρέθηκαν στο επίκεντρο, ο μιν, της αντιμετώπισης της κρίσης στο Έβρο, και ο δε της αντιμετώπισης του κορονοϊού.

5 προτάσεις του ΣΕΒ

1. Άμεση υιοθέτηση μιας προληπτικής, ευέλικτης και ολοκληρωμένης στρατηγικής απασχόλησης, με μίγμα ενεργητικών και παθητικών πολιτικών. Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν στην κρίση θα πρέπει να ενταχθούν σε ένα ενιαίο πλαίσιο πολιτικής απασχόλησης. Είναι σημαντικό να λειτουργούν συμπληρωματικά με σύγχρονες πολιτικές αποφυγής των απολύσεων (ενδεικτικά, προγράμματα μειωμένου χρόνου εργασίας, επανακατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού), στη βάση διαγνωσμένων αναγκών της αγοράς εργασίας, και με γνώμονα τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης.
2. Σύνδεσή της στρατηγικής απασχόλησης με μέτρα για την επανεκκίνηση της οικονομίας. Καμία στρατηγική δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική εάν δεν συνδυάζεται με τη διαφύλαξη του παραγωγικού ιστού και της παραγωγικής απασχόλησης, την ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, την αύξηση και την επιτάχυνση των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων, την

προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας και την κοινωνική συνοχή.

3. Πρόσβαση σε πραγματικό χρόνο της πολιτείας και των κοινωνικών εταίρων στα δεδομένα της αγοράς εργασίας, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται έγκαιρες και αποτελεσματικές πολιτικές απασχόλησης.
4. Οι εγχώριοι και ευρωπαϊκοί πόροι δεν πρέπει να αναλώνονται σε αποσπασματικές πολιτικές, αντίθετα, η χρηματοδότηση των πολιτικών απασχόλησης να διενεργείται στη βάση συγκεκριμένης στρατηγικής και στόχων. Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει τόσο την αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ για το ανθρώπινο δυναμικό, όσο και τους πόρους του νέου ευρωπαϊκού προγράμματος SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency), που πρότείνει η ΕΕ. Η αξιοποίηση του τελευταίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν πρέπει να καθυστερήσει πέραν της 1^{ης} Ιουνίου 2020.
5. Ενισχυμένος κοινωνικός διάλογος με αφετηρία και τις πρόσφατες κοινές θέσεις των Ευρωπαϊκών Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών οργανώσεων ([εδώ](#)) και των Διεθνών Εργοδοτικών και Συνδικαλιστικών οργανώσεων (ETUC, BusinessEurope, CEEP, SMEUnited, ([εδώ](#)), και τις πάντα επίκαιρες ΕΓΣΣΕ 2018 και του 2020 ([εδώ](#)) που περιέχουν κοινές δράσεις και έργα για την αναζωογόνηση του κοινωνικού διαλόγου (διμερή και τριμερή) και την αντιμετώπιση των σημαντικών προβλημάτων της παραγωγής και της εργασίας. Επίσης η (τριμερής) Διακήρυξη της Εκατονταετίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το Μέλλον της Εργασίας ([εδώ](#)) περιέχει κρίσιμα στοιχεία για κάθε μακροχρόνια και βιώσιμη αντίδραση σε πανδημίες ([εδώ](#)).

Το παρόν συντάχθηκε από τον Τομέα Απασχόλησης & Αγοράς Εργασίας του ΣΕΒ

Διευθυντής: Χρήστος Α. Ιωάννου

Senior Advisor: Νίκος Γαβαλάκης

Policy Analyst: Κυριάκος Φιλίνης

Advisor: Σωτήρης Πέτρος

Για περισσότερες πληροφορίες: E: socialaff@sev.org.gr | T: +30 211 5006 148

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€325 δισ.

69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€61 δισ.

51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€66 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,0 δισ.**

41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

197.000

10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,9 δισ.

18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.

23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

